

არასრულწლოვანთა განრიდება და მედიაცია (აღდგენითი
მართლმსაჯულების უპირატესობები)

ოთარ ზალიკაშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
ფაკულტეტზე სისხლის სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

სამაგისტრო პროგრამა: სისხლის სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ბესიკ მეურმიშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2021

განაცხადი

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ოთარ ზალიკაშვილი

იანვარი 2021 წელი

აბსტრაქტი

ზოგადად, ნაშრომის მიზანი და ამოცანა არის საქართველოს საკანონმდებლო სივრცეში არასრულწლოვანთა მიმართ განრიდება-მედიაციის გამოყენების, როგორც მათი საუკეთესო ინტერესის დაცვის ინსტრუმენტის განხილვა, როგორც პრაქტიკულ ისე თეორიულ ნაწილში, აგრეთვე არასრულწლოვნის როგორც ცალკე გამოყოფილი სუბიექტის მიმართ მართლმსაჯულების განხორციელების პროცესში განრიდება-მედიაციის ეფექტურობის წარმოჩენა და შედარებითი ანალიზი სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობასთან. აღსანიშნავია ჩვენს მიერ განსახილველი საკითხისას ისტორიული რაკურსით დანახული განრიდება-მედიაციის განვითარება და დანერგვა, როგორც საერთაშორისო საკანონმდებლო ბაზაში ისე ადგილობრივ საქართველოს კანონმდებლობაში. სხვადასხვა სახელმწიფოების პრაქტიკული და თეორიული გამოცდილება საერთაშორისოდ მიღებულ დოკუმენტებთან ერთად, რომლებიც პირდაპირ შემხებლობაშია არასრულწლოვანთა განრიდება-მედიაციის როლის წარმოჩინებასთან, საკმაოდ მკაფიოდ ასახავს პრიორიტეტებს და აძლევს გარკვეულ სამართლებრივ მიმართულებასა და ჩარჩოებს საქართველოს საკანონმდებლო სივრცეში ახლადდანერგილ არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსს, აგრეთვე ახდენს შედარებებს საერთაშორისო გამოცდილებასთან. ნაშრომში განხილული სასამართლო გადაწყვეტილებებით გაჯერებული პრაქტიკული მაგალითები კი წარმოაჩენს ალდგენითი მართლმსაჯულების უპირატესობებს და საბოლოოდ ქმნის ერთიან ჯაჭვს რომლის მიხედვითაც საკითხის აქტუალურობა და მნიშვნელობა ცალსახად მკაფიოა და გვაჩვენებს რამდენად ეფექტურია პასუხისგებაში მიცემასთან შედარებით განრიდება-მედიაციის ინსტიტუტი ადგილობრივი კოდექსის მიზნებისთვის იქნება ეს დანაშაულის პრევენცია, არასრულწლოვნის რესოციალიზაცია-რეაბილიტაცია თუ არასრულწლოვანი მოწმე-დაზარალებულის ინტერესების დაცვა.

Abstract

Generally, the aim and purpose of the present paper is to discuss the use of juvenile diversion and mediation in Georgian Legislation as a tool for protecting their best interests, both practically and theoretically, as well as to present and analyze the effectiveness of diversion and mediation in relation with criminal liability during administering justice to a juvenile as a separate person. While discussing the issue, we should note the importance of development and implementation of diversion and mediation, seen from a historical perspective, both in the International Legislation Database and Georgian Legislation. The practical and theoretical experience of different countries, together with internationally accepted documents, which directly demonstrate the role of juvenile diversion and mediation, clearly reflect the priorities and provide some legal direction and framework for newly introduced Juvenile Justice Code in Georgian Legislation, while comparing it with international practice. The practical examples covering discussed decisions of the court demonstrate the advantages of restorative justice and ultimately form an integrated chain, emphasizing unequivocally clear urgency and significance of the issue, while showing efficiency of diversion and mediation practice in comparison with prosecution for the purposes of the local code, including crime prevention, resocialization and rehabilitation of a juvenile or protection of the interests of a juvenile witness or victim